



Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 243. An de substantia emptionis & venditionis sit certa verborum forma aut scriptura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

emptionis de tali re ab ignorantibus initus omnino nullus est, & pretium emptori restituendum. Idem est, si solo emptore ignorante initus, sed tunc in super emptori competit actio ex empto, vi cuius consequatur id, quod ejus interest, ne deciperetur à venditore. Struv. *loc. cit.* Si vero error est circa qualitates naturales. V. g. ematur vinum Gallicum deterius pro Rhenano, servus iners pro indutrio & artifice, corrupta pro virgine &c. non vitiat emptio; competit tamen emptori actio ex empto adversus venditorem ad id, quod interest. Struv. *loc. cit.* Muller. *ad illum. th. 9. lit. n.* Secus est tamen, seu emptio est nulla, si committatur error circa sexum, ut si quis putet se emere masculum, dum sit femina, l. 11. §. 1. ff. de *contrab. empt.* Franzk. *ad emnd. t. num. 64.* Lauterb. *ibid. §. 112. in fin.* Muller. *l. c. lit. 9. §. 1.* eò quod licet sexus quò ad hominem naturaliter consideratus sit quædam qualitas, ut Muller. si tamen homo non præcise, sed in statu suo tali in emptionem veniat, sexus materiæ rationem habet ac proinde ad substantiam masculi & feminæ pertineat. Porrò circa hæc notandum, quòd licet contra venditorem scientem, vel crasse errantem, (idem enim in jure reputantur scire & supinè ignorare,) competat emptori actio ad interesse, & quandoque etiam ad rescissionem contractûs, dum nimirum id in specie id permittit, aut fortè non interest rem habere, accedente insuper adversarii dolo, ob quem magis quàm ob errorem rescindatur contractus. Ubi tamen venditor non supinè ignoravit, non tenetur emptori ad interesse, sed tantum ipsius rei nomine, ut nimirum tantum restituatur vel detrahatur à pretio, quanto ob defectum qualitatis minus valet; ita Lauterb. *cit. §. 112.* Septimò, si error sit circa accessoria, nimirum quæ vice accessionis rem venditam sequuntur, emptio non vitiat, l. 34. ff. de *contrab. empt.* sed virtute rei principalis, in quam consensus, sustinetur negotium etiam quò ad accessiones. Struv. *h. t. th. 11. §. ibid.* Muller. *lit. n.* Lauterb. §. 13.

Quest. 243. An de substantia emptionis & venditionis sit certa verborum forma aut scriptura?

Resp. Regulariter loquendo nec certam verborum formulam, ut stipulatio, nec etiam literas aut scripturam ad sui constitutionem seu essentiam requirunt venditio & emptio; cum scriptura ad nullius contractûs alteriusve actûs substantiam de jure requiratur, nisi in casibus in jure expressis; eam autem requiri ad substantiam emptionis venditionis jus nullibi requirit. Abb. *in c. 1. de his. quæ sunt à Pralat. num. 4.* Molin. *de 7. §. 7. tr. 2. d. 468. num. 7.* Pith. *h. t. num. 1.* Wiestn. *num. 9.* Reiffenst. *num. 15.* cum communi juxta l. 1. §. fin. C. *h. t. l. 17. C. de fide instrum. l. 4. ff. de pign.* Unde dum passim ab AA. dividitur in scriptam & non scriptam non est divisio substantialis aut naturalis, sed accidentalis, ut Lauterb. *in ff. de contrabend. empt. §. 4.* Sed neque est de ejus substantia, ubi ex conventionione inter emptorem & venditorem, vel sine tali conventionione ipso facto confectum est scriptum vel etiam instrumentum, modò isti confectioni contrahentes suum consensus non alligaverint, uti, ubi de hoc nihil expressum aut etiam id ex circumstantiis non colligitur, factum præsumitur; cum quisquis præscindendo à tali expressione, juxta naturam contractûs velle contrahere, & quod ut plurimum sit, in dubio factum esse censetur. Adeoquè in eo casu

censendum, talem scripturam adhibitam solum, ne temporis longinquitate excidat memoria celebrata venditionis, ut ubi necesse est, per eam facta probari possit, & ita docent Salaf. *de empt. du. 65.* Tusch. *v. contractus. concl. 99.* Vasquius *illust. controvers. l. 1. c. 28. n. 23.* Haunold. *Tom. de 7. §. 7. tr. 10. c. 1. controv. 4. n. 15.* Wiestn. *h. t. num. 9.* Sed neque, dum emptio & venditio jam perfecta in scripturam redigitur solius probationis gratiâ, eam dici fieri in scriptis, ait Lauterb. *ad ff. h. t. §. 6.* citans Carpz. *p. 2. conf. 33. defens. 13.* Sed dum partes, uti possunt, expresse vel tacite conveniunt, sese non nisi in scriptis contrahere velle, ita ut ante scripturam seu instrumentum venditionis & emptionis undequaque perfectum nulla nascatur obligatio. In quo casu venditio nulla est, semperque penitentia locus est, (idque etiam datâ arrhâ in signum contrahendæ emptionis, quam tamen amittit emptor, ubi, etiam necdum confectâ scripturâ, non vult emere. Lauterb. §. 5.) usque dum dicta scriptura, sive per Notarium, sive manu contrahentium, vel ab altero eorum subscripta, hoc est, omni ex parte perfecta, (& ut addit Muller. *loc. cit. th. 2. lit. e.*) coram venditore & emptore lecta, in *princ. Inst. h. t.* quia à contrahentibus nihil actum censetur, quamdiu aliquid agendum superest, juxta *L. cum Silianum. C. de his quib. ut indig.* & ita tradunt. Molin. *loc. cit. d. 337. n. 5.* Wiestn. Muller. *LL. cit.* Carpz. *loc. cit. n. 12.* Lauterb. §. 5. qui etiam §. 4. quòd in eo casu scriptura non requiratur ut causa efficiens influens in effectum, sed tanquam causa sine qua non, sive ut conditio, in quam consensus contrahentium differret, & quâ posita ipse perficiatur, eoquè purificato, contractus venditionis & emptionis perficitur. Et sic potiùs ipsa conventio seu actus conventionis de futura venditione differretur in tempus perfectæ scripturæ, dum aliâ, ut idem, in venditione conditionali, non tam actus, quàm ejusdem perfectio obligatoria seu vis obligandi in futurum differatur de restrictione contrahentium ad scripturam vide Muller. *th. 21. fult.*

Quest. 244. Quotupliciter venditio & emptio dividatur?

Resp. Dividitur (intellige, divisione minus strictè tali,) primò juxta jam dicta in eam quæ fit scriptis, & eam, quæ fit sine scriptis. Quarum hæc non ideo dicitur fieri sine scriptis, seu differt ab altera, quòd non æque super ea, quàm super altera confectum sit scriptum seu instrumentum; sed quòd, licet illud super ea confectum sit, uti fieri frequenter solet, independentè à tali instrumento jam in suo esse constituta sit, & vim obligandi habeat. Altera verò, quæ in scriptis fieri dicitur, non nisi post tote instrumentum ex conventionione contrahentium in suo esse constituitur, & vim obligandi habeat. Wiestn. *h. t. n. 13.* juxta dicta *quest. præced.* Dividitur secundò in naturalem, artificialem & negotiatoriam. Lauterb. *h. t. §. 7.* citans Molin. *l. c. d. 33. n. 2.* Naturalis, vel etiam œconomica dicitur illa, quâ quis emit illa, quibus ad sui suæque familiæ sustentationem & conservationem eget, venditque ea, quæ superflua habet absque ordinatione ad lucrum. Artificialis emptio dicitur, quâ quis emit eo fine, ut per industriam commutatum iterum vendatur. V. g. lana, ut inde conficiatur pannus. Avis, ut postmodum edoceatur loqui, cantare. Negotiativa, quâ res aliqua emitur ea intentione, ut integra & non mutata denuo cum lucro vendatur. Quam in se malam non esse, sed licit-